

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

4689950

Uw kenmerk

172451.01U

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 2 juni 2023

Onderwerp Vervolgfragen van 22 maart 2023 over de gewijzigde overeenkomst
tussen de Staat en de landsadvocaat en de instelling van de
onderzoekscommissie advocatendiensten aan de Staat

Hierbij bied ik uw Kamer de antwoorden aan op de vervolgvragen van 22 maart 2023 van de leden van de fracties van de Partij voor de Dieren (PvdD) en de Fractie-Otten naar aanleiding van mijn brief van 15 februari 2023 over de gewijzigde overeenkomst tussen de Staat en de landsadvocaat en de instelling van de onderzoekscommissie advocatendiensten aan de Staat.

Ik heb met belangstelling kennisgenomen van de vragen van de leden van deze fracties. De vragen vat ik eerst samen en beantwoord ik hierna.

Vragen van de leden van de fractie van de PvdD en de fractie-Otten

Ten eerste vragen de leden van de fractie van de PvdD en de fractie-Otten of een eerder gestelde vraag kan worden beantwoord, namelijk: "Is ook onderschreven dat het kantoor daadwerkelijk aan die waarden voldoet? Zo nee, acht de regering het voldoende dat een kantoor het belang van die waarden onderschrijft maar niet aangeeft dat het aan die waarden voldoet?"

Ten tweede vragen de leden of eerder gestelde vragen kunnen worden beantwoord over het bestuurlijk overleg en het NRC artikel in november 2021.

Ten derde vragen de leden wanneer de regering een inhoudelijke reactie op het uitgebrachte rapport van de commissie advocatendiensten zal geven.

Tot slot stellen de leden vragen over de verhouding tussen het Openbaar Ministerie en de landsadvocaat.

Antwoord

De kabinetsreactie op het rapport van de commissie advocatendiensten aan de Staat is op 2 juni aangeboden aan de Tweede Kamer. Een afschrift hiervan is aan uw Kamer gestuurd. Aan de kabinetsreactie is de gewijzigde overeenkomst van 2023 tussen de Staat en het kantoor Pels Rijcken bijgevoegd.

Ter beantwoording van uw eerste vraag verwijs ik naar de gewijzigde overeenkomst van 2023. Hierin staat in artikel 2, onderdeel 3, dat Pels Rijcken zich aansluit bij het Charter Diversiteit van Diversiteit in Bedrijf van de Sociaal Economische Raad (SER). Dit Charter richt zich op diversiteit en inclusie. Het gaat daarbij om meerdere dimensies van diversiteit, namelijk arbeidsvermogen, etnisch-culturele diversiteit, gender, leeftijd en LHBTI+.¹ Hiermee onderschrijft het kantoor uitdrukkelijk dat het aan de ethische waarden die de rechtsstaat Nederland als leidend aanvaardt, voldoet, zoals u in uw eerdere brieven heeft gevraagd.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
2 juni 2023

Ons kenmerk
4689950

Uw tweede vraag over de verhouding tussen het bestuurlijk overleg en een NRC artikel kan ik als volgt beantwoorden. Het bestuurlijk overleg is ingesteld na de aanbevelingen van hoogleraren Ottervanger en Hoogenboom. In het bestuurlijk overleg wordt gesproken over de naleving van de verplichtingen uit het landscontract. Het eerste bestuurlijk overleg vond plaats in oktober 2022. Het bestuurlijk overleg bestond dan ook nog niet ten tijde van het NRC artikel van november 2021. De beweringen in het genoemde NRC-artikel vernam mijn ambtsvoorganger voor het eerst uit de media. Ik verwijs u naar de reactie van het kantoor van de landsadvocaat op dit artikel die mijn ambtsvoorganger aan de Tweede Kamer heeft gezonden.²

Tot slot beantwoord ik uw vierde vraag over de verhouding tussen het Openbaar Ministerie en de landsadvocaat. Het Openbaar Ministerie maakt rechtstreeks gebruik van de diensten van Pels Rijcken sinds de oprichting van het College van procureurs-generaal in 1995. Voordien vond inschakeling van Pels Rijcken plaats door of via het toenmalige ministerie van Justitie. De aard van de inschakeling betreft (verplichte) procesvertegenwoordiging en advisering op onder meer de rechtsgebieden strafrecht, civiel recht, bestuursrecht, aanbestedingsrecht en arbeidsrecht. Het OM maakte in het verleden ook gebruik van de dienstverlening van het notariaat van Pels Rijcken. Het kantoor Pels Rijcken heeft de notariële dienstverlening beëindigd. Het Openbaar Ministerie neemt dan ook geen notariële diensten van Pels Rijcken meer af.

Het is correct dat het Openbaar Ministerie belast is met het strafrechtelijk onderzoek naar de door de voormalig notaris gepleegde fraude. Pels Rijcken is geen verdachte in dit onderzoek.³ Het Openbaar Ministerie is de enige instantie die bevoegd is tot het vervolgen van strafbare feiten. Het strafrechtelijk onderzoek vindt strikt gescheiden plaats van de advocatuurlijke werkzaamheden die Pels Rijcken voor het Openbaar Ministerie verricht.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

¹ Zie ook <https://www.ser.nl/nl/thema/diversiteitinbedrijf/charter-diversiteit>.

² Bijlage bij kamerstuk 35 925 VI, nr. 34. Zie ook Kamerstuk 35 925 VI, nr. 131.

³ Zie ook Kamerstuk 35 925 VI, nr. 14.